

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanța de urgență a Guvernului privind desfășurarea pe perioada stării de alertă a concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante din cadrul unor instituții din sistemul justiției

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Deblocarea concursurilor pentru posturile vacante din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, al celorlalte instanțe judecătorești, al parchetelor și din sistemul de probațiune

1. Descrierea situației actuale

Conform art. 27 alin. (3) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 15 mai 2020, cu modificările și completările ulterioare, pe durata stării de alertă, în instituțiile și autoritățile publice se suspendă orice tip de concurs pentru ocuparea posturilor sau funcțiilor vacante și temporar vacante, cu excepția celor prevăzute la alin. (1) și (2), precum și la art. 11 și 12, precum și a posturilor de predare vacante din unitățile de învățământ preuniversitar și a posturilor și funcțiilor vacante din instituțiile de învățământ superior, institutele de cercetare, Academia Română și academiile de ramură.

Prin art. II din Legea nr. 203/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 850 din 16 septembrie 2020, a fost extinsă sfera instituțiilor și a posturilor vacante cu privire la care nu operează suspendarea desfășurării concursurilor. Astfel, potrivit articolului enunțat *supra*, prin derogare de la dispozițiile art. 27 alin. (3) din Legea nr. 55/2020, pe durata stării de alertă se pot desfășura și concursurile pentru ocuparea posturilor vacante sau temporar vacante pentru posturile nedidactice, didactice auxiliare, pentru posturile din instituțiile care fac parte din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, din autoritățile administrației publice locale și județene și instituțiile din subordinea sau coordonarea acestora, Parlamentul României, Agenția Națională pentru Resurse Minerale, Inspectia Judiciară, din structurile cu sau fără personalitate juridică care derulează programe cu finanțare din fonduri nerambursabile, europene și naționale, precum și pentru posturile vacante de asistenți medicali comunitari, asistenți medicali și medici din unitățile de învățământ.

Astfel, în categoria instituțiilor în care este suspendată desfășurarea concursurilor de ocupare a posturilor vacante intră și instituțiile din sistemul de justiție. În prezent, aceste instituții funcționează cu un deficit semnificativ de personal, fapt cu implicații negative asupra îndeplinirii rolului acestor instituții.

Evoluția cadrului legislativ și a practicii judiciare au condus la necesitatea augmentării necesarului de personal pentru funcționarea optimă a sistemului judiciar, iar insuficiența personalului judiciar a determinat, printre altele, supraîncărcarea magistraților din sistem, creșterea duratei proceselor și, implicit, scăderea calității actului de justiție.

Prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 563/2020 a fost suplimentată schema de personal a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu 20 de posturi de magistrat-asistent și 10 posturi de grefier. Posturile suplimentare sunt esențiale pentru corectarea unor dezechilibre cronice în ceea ce privește funcționarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în ambele sale funcțiuni constituționale: de cea mai înaltă instanță de judecată și de promotor al unificării practicii judiciare.

La nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție volumul anual de activitate a cunoscut o creștere abruptă și constantă, atât ca urmare a diversificării practicii administrative a instituțiilor publice, dar și ca efect al creșterii stării litigioase din societate și a noilor atribuții conferite judecătorilor secției în contextul pandemiei COVID-19. Astfel, ocuparea posturilor vacante de magistrați-asistenți și grefieri reprezintă, nu numai o măsură de eficientizare a activității secției, dar și o acțiune necesară și urgentă din perspectiva interesului public și a asigurării accesului liber și efectiv al cetățenilor la actul de justiție.

Crearea condițiilor necesare pentru îmbunătățirea celerității la nivelul acestei secții ar asigura nu doar consolidarea mecanismului de protecție a drepturilor fundamentale ale cetățenilor în relația cu instituțiile publice, dar și efecte benefice în ceea ce privește soluționarea mai rapidă a cauzelor care implică venituri publice sau clarifică aspecte privind relația statului cu agenții economici.

Efectele benefice preconizate prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 563/2020 sunt la acest moment paralizate de imposibilitatea ocupării acestor posturi prin concurs.

Astfel, în situația în care nu s-ar adopta prezenta Ordonanță de urgență a Guvernului, Înalta Curte de Casație și Justiție ar întâmpina dificultăți în a-și desfășura activitatea în condiții de natură să asigure respectarea dispozițiilor Legii nr. 554/2004, sub aspectul termenului de soluționare a cauzelor în materia contenciosului administrativ și fiscal, precum și să-și îndeplinească rolul constituțional prevăzut de art. 126 alin. (3) din Legea fundamentală.

De asemenea, semnalăm că, la acest moment, la nivelul instanțelor judecătorești-curți de apel, în statele de funcții ale instanțelor judecătorești, sunt vacante 337 de posturi din toate categoriile (personal auxiliar de specialitate, funcționari publici și personal contractual).

Or, în condițiile în care buna funcționare a sistemului justiției depinde de existența unui personal suficient pentru a asigura îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor, menținerea suspendării organizării concursurilor pentru posturile vacante din sistemul de justiție ar fi de natură să producă repercusiuni negative asupra îndeplinirii actului de justiție, și, implicit, ar afecta dreptul fundamental la un proces echitabil.

În ceea ce privește necesitatea deblocării concursurilor de ocupare a posturilor vacante în sistemul de probațiune, menționăm că reforma legislativă din anul 2014 a determinat un impact structural, pe termen lung, în executarea sancțiunilor penale. Noua legislație a condus la o dezvoltare explozivă a sistemului de probațiune din România (o creștere cu 182,76% a numărului de persoane aflate în probațiune, din decembrie 2013, până în decembrie 2016) și diminuarea semnificativă a populației care execută pedepse în sistemul penitenciar. La finalul anului 2019 erau înregistrate în evidențele serviciilor de probațiune peste 100.000 persoane, gestionate de aproximativ 558 consilieri de probațiune (179 persoane condamnate/consilier). Aceste valori reflectă în continuare raportul disproporționat între volumul mediu de activitate înregistrat la nivelul sistemului de probațiune din țara noastră și volumul mediu înregistrat la nivelul statelor europene (Marea Britanie deținea o încărcătură de 16 persoane/consilier de probațiune, Belgia 38 persoane/consilier de probațiune, Estonia 30 persoane/consilier de probațiune).

Această încărcătură cu mult peste un volum de activitate optim, afectează direct procesul de supraveghere prin diminuarea timpului de lucru alocat fiecărei persoane supravegheate, precum și activitatea de sprijin a acestei categorii de persoane, care a devenit obligatorie odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal. În concret, personalul de probațiune se află în imposibilitatea de a efectua activitățile obligatorii necesare unei supravegheri adecvate, aplicarea programelor specializate de intervenție, impuse de instanță, este afectată, acestea conducând la o abatere de la obiectivul introdus prin noua legislație în materie penală. Astfel, ocuparea posturilor vacante de consilier de probațiune vizează reducerea volumului de activitate/consilier de probațiune înregistrat în prezent în România.

În plus, atribuțiile de secretariat și administrative din serviciile locale sunt derulate tot de consilierii de probațiune, cu o grevare a acestora cu sarcini suplimentare față de cele pe care le exercită în considerarea specialității lor. Așadar, este evidentă utilitatea ocupării schemei cu posturi de personal suport pentru aceste zone de activitate pentru a permite, astfel, personalului de probațiune să aloce timpul avut la dispoziție pentru lucrul cu persoanele condamnate.

În ce privește structura centrală a sistemului de probațiune, aceasta deține 90 de posturi din care 40 ocupate și 50 vacante. Operaționalizarea acestei structuri a reprezentat și reprezintă încă un proces complex, ținând seama că DNP este ordonator terțiar de credite și gestionează toate procesele majore ale sistemului de probațiune din punct de vedere tehnic (organizarea executării pedepselor și măsurilor neprivative de libertate) și administrativ (gestionare resurse umane și financiare).

În acest context, dacă s-ar menține interdicția suspendării organizării concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante din sistemul de probațiune ar fi periclitată reabilitarea socială a infractorilor, fiind diminuat riscul de săvârșire a unor noi infracțiuni, și implicit, ar scădea gradului de siguranță în comunitate.

Mai mult arătăm că, măsurile de ocupare a posturilor din cadrul sistemului de probațiune sunt în concordanță cu măsurile asumate de Guvernul României prin *Calendarul de măsuri 2018 - 2024 pentru soluționarea supra-aglomerării carcerale și a condițiilor de detenție, în executarea hotărârii-pilot Rezmiveș și alții împotriva României, pronunțată de CEDO la 25 aprilie 2017*. În mod constant, la nivelul Comitetului delegaților Miniștrilor în format Drepturilor Omului dedicat supravegherii executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) a fost subliniată contribuția vitală a sistemului de probațiune la succesul strategiei României împotriva supraaglomerării din penitenciare și la rezultatele semnificative obținute până acum, și în aceeași măsură a fost exprimată îngrijorarea cu privire la deficitul prelungit de personal cu care s-a confruntat sistemul de probațiune, context în care s-a solicitat cu fermitate autorităților să

asigure, cu prioritate, resursele de personal necesare pentru a putea fi apt să își îndeplinească misiunea în mod eficient.

Prin urmare, prin Memorandumul cu tema: "Aprobarea organizării concursurilor pentru ocuparea unor posturi vacante din structura organizatorică a Direcției Naționale de Probațiune și serviciilor de probațiune" aprobat de Guvern în luna noiembrie 2019, într-o primă etapă, a fost finanțată ocuparea a 254 de posturi defalcate astfel: 150 de posturi de consilier de probațiune, 84 de posturi de personal contractual în cadrul serviciilor de probațiune și 20 de posturi în structura centrală a Direcției Naționale de Probațiune.

2. Schimbări preconizate

Prezenta ordonanță de urgență a Guvernului propune crearea cadrului legal pentru organizarea, pe perioada stării de alertă, a concursurilor în vederea ocupării posturilor vacante existente la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, al celorlalte instanțe judecătorești și din sistemul de probațiune.

Astfel, având în vedere importanța activității desfășurate de categoriile de personal menționate sunt necesare reglementări care să permită organizarea concursurilor de ocupare a posturilor vacante din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțelor judecătorești, parchetelor și din cadrul sistemului de probațiune.

Intervenția legislativă se impune a fi promovată, în regim de urgență, în condițiile în care deficiența de personal conduce la imposibilitatea îndeplinirii în mod corespunzător a atribuțiilor care revin instituțiilor vizate de acest act normativ în îndeplinirea actului de justiție, prin creșterea duratei proceselor, supraaglomerarea magistraților și imposibilitatea asigurării unui supravegheri adecvate a infractorilor eliberați din penitenciare. În plus, neadoptarea prezentului act normativ ar putea crea disfuncționalități în realizarea rolului instituțional al acestor instituții și, totodată, ar conduce la neîndeplinirea măsurilor asumate prin Planul de acțiune pentru executarea hotărârii-pilot *Rezmiveș și alții împotriva României, pronunțată de CEDO la 25 aprilie 2017*.

1. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul nu are impact asupra mediului de afaceri.
2 ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul nu majorează sarcinile administrative asupra operatorilor economici.
2 ² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul nu afectează negativ întreprinderile mici și mijlocii.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impactul asupra mediului (***)		Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.				
5. Alte informații		-				
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât si pe termen lung (pe 5 ani)						
mil. lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	În anul 2020 proiectul de act normativ nu generează impact financiar întrucât potrivit calendarului de desfășurare a concursurilor, încadrarea/ numirea					

	persoanelor în posturile respective se va realiza după data de 01 ianuarie 2021. Pentru anul 2021, se va asigura încadrarea în prevederile aprobate prin Legea bugetară anuală, cu respectarea prevederilor art. 38 din O.U.G. nr. 114/2018.
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ : a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu sunt necesare măsuri pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor care transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	
6. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
7. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale	Nu este cazul.

autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Tarii c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ, Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Economic și Social.
6. Alte informații	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu necesită măsuri suplimentare de punere în aplicare.
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Pentru motivele mai sus expuse, a fost elaborat prezentul proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului privind desfășurarea pe perioada stării de alertă a concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante din cadrul unor instituții din sistemul justiției, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să-l adoptați.

Ministrul Justiției

Marian Cătălin PREDOIU

Avizăm favorabil:

Ministrul muncii și protecției sociale

Ministrul finanțelor publice

Victoria - Violeta ALEXANDRU

Vasile-Florin CÎȚU

Agencia Națională a Funcționarilor Publici

Președinte

Ciprian CIUCU